

Jaarverslag ECHO 2022

Voorwoord

Maart 2020 zal voor velen mensen in het geheugen gegrift staan als een markeerpunt voor de Nederlandse samenleving. Het was het moment dat de eerste Covid lockdown werd ingesteld, waarna nog vele lockdowns volgden. Niet lang daarna vond de moord op George Floyd plaats met massale #BlackLivesMatter protesten als gevolg om institutioneel racisme te agenderen. De zoektocht naar oplossingen voor deze complexe maatschappelijke uitdagingen werd vervolgd in 2021. En met de BOOS-uitzending over The Voice in januari 2022 werd ook nog eens het onderwerp van seksueel grensoverschrijdend gedrag een hot topic in het maatschappelijk debat.

Ongemakkelijke onderwerpen die ook hun weg vonden naar discussies in de klaslokalen en vergaderzalen en die vaak leiden tot een verzoek aan ECHO om in dit soort gesprekken te begeleiden. In dit jaarverslag willen wij u dan ook meenemen in de ontwikkelingen van de afgelopen drie jaar. Van de impact van de Covid pandemie op ons werk tot het ontwikkelen van beleid om institutioneel racisme te bestrijden tot de betekenis van intersectionaliteit als het gaat om ervaringen van racisme, seksisme en anderen vormen van uitsluiting.

In dit jaarverslag zetten we uiteen welke programma's en activiteiten we hebben uitgevoerd in 2020, 2021 en 2022, welke impact de maatschappelijke ontwikkelingen hebben gehad en welke successen we ondanks de uitdagingen hebben kunnen boeken. Wij wensen u veel leesplezier toe.

Over ECHO

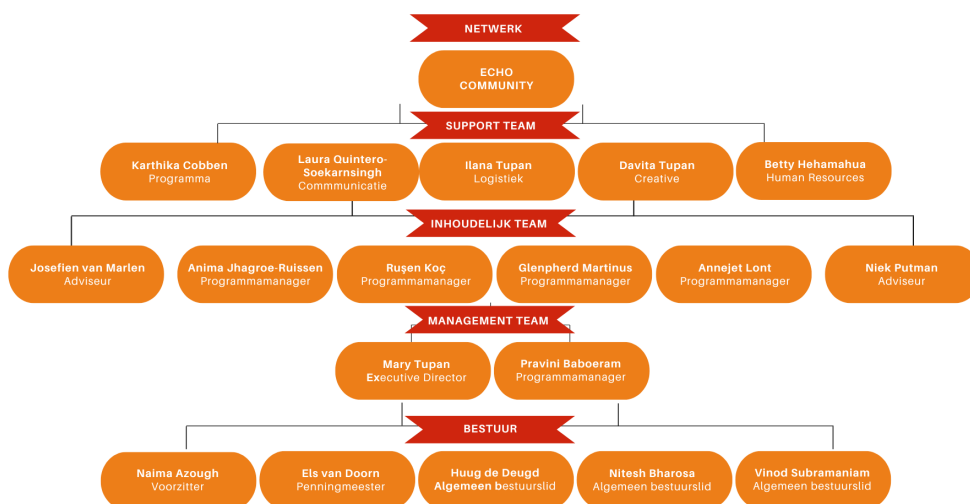
ECHO is een non-profit organisatie, gericht op Diversiteit & Inclusie (D&I) in (hoger) onderwijs en arbeidsmarkt. Wij hebben een specifieke focus op culturele diversiteit en faciliteren het proces van “getting comfortable with the uncomfortable”. Oorspronkelijk opgericht vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap in 1994, fungeert ECHO tegenwoordig als een onafhankelijke “not for profit” sociale onderneming met 25 jaar ervaring en (inter)nationale netwerken in het veld van diversiteit en inclusie. We werken nauw samen met partners in de publieke sector (o.a. Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap, Gemeente Den Haag, Gemeente Amsterdam), de corporate sector (o.a. Nederlandse Spoorwegen, KPMG, Loyens & Loeff, L’Oréal, Shell) en hoger onderwijsinstellingen in heel Nederland (hogescholen en universiteiten). In samenwerking met de Vrije Universiteit maakt ECHO de leerstoel Onderwijs en Diversiteit mogelijk voor kwantitatief en kwalitatief onderzoek in relatie tot D&I in het onderwijs.

Onze aanpak is gebaseerd op drie pijlers:

- **Concepten & Frameworks** – Getting comfortable with the uncomfortable: wij bieden een vocabulaire om ongemakkelijke onderwerpen bespreekbaar te maken op een constructieve manier.
- **Beleid & Praktijk** – Kleurenblind vs Kleurenbewust: wij bieden analyse en advies verbonden aan kleurenblind en kleurenbewust beleid en praktijk.
- **Netwerk & Community** – Uitwisseling van ervaringen: we staan in verbinding met een breed netwerk van professionals en organisaties die geëngageerd zijn aan diversiteit en inclusie en faciliteren uitwisseling van ervaringen, kennis en good practice.

Het ECHO team

Per september 2022 ziet ons team er als volgt uit.

In de periode 2020-2022 hebben we ook afscheid genomen van een aantal collega's. Wij zijn hen dankbaar voor de bijdrage die ze hebben geleverd aan ons werk en de slagen die zij hebben gemaakt op de verschillende projecten en programma's in de veranderende contexten.

- **Danny Soekarnsingh (2020-2022)**, actief geweest als trainer.
- **Imane Chentouf (2020-2022)**, actief geweest als trainer en coördinator van het ECHO Mentorprogramma en de ZuidWestSkillsClub.
- **Erik van Halewijn (2021-2022)**, actief geweest als trainer en coördinator van de Students-4-Students campagne en de ZuidWestSkillsClub.

Het ECHO bestuur

In 2022 telde het bestuur van ECHO 5 leden.

- **Naima Azough** - Voorzitter
Partner Colourfull People
- **Els van Doorn** - Penningmeester
Voormalig Bestuursvoorzitter Eduvier Onderwijsgroep;
- **Nitesh Bharosa** - Algemeen bestuurslid
Professor GovTech aan de TU Delft en Academic Director, ECHO Ambassadeur
- **Huug de Deugd** - Algemeen bestuurslid
Lid College van Bestuur van de Hogeschool voor de Kunsten Den Haag namens de Vereniging Hogescholen
- **Vinod Subramaniam** - Algemeen bestuurslid
Voorzitter College van Bestuur Universiteit van Twente; Lid van de Raad van Toezicht; Voorzitter Adviescommissie Diversiteit en Inclusie in Hoger Onderwijs & Onderzoek

Programma's

ECHO heeft in de afgelopen jaren actief programma's ontwikkeld om tegemoet te komen aan behoeften die leven in het onderwijs en de arbeidsmarkt als het gaat om Diversiteit & Inclusie. Deze programma's zijn aanbodgericht en worden jaarlijks aangeboden. Ook in de periode 2022 konden we ons aanbod continueren met de nodige aanpassingen aan de veranderende context en zelfs nieuwe programma's ontwikkelen.

ECHO Mentorprogramma

In het ECHO Mentorprogramma worden studenten met een niet- westerse achtergrond gekoppeld aan een young of senior professional van een publieke of corporate organisatie. Het doel van dit programma is tweeledig: enerzijds de mentees ondersteunen in hun oriëntatie op de arbeidsmarkt met de mentor als klankbord en sparringspartner, anderzijds de mentoren inzicht bieden in de belevingswereld van jongeren van kleur. Hiermee is het mentorprogramma een instrument om gesprekken te faciliteren die vanuit diversiteit zijn ingegeven en vertaald kunnen worden naar inzicht en actie voor de professionele context.

Het ECHO Mentorprogramma is zowel breed als inhouse aangeboden. Daarnaast bood ECHO ook ondersteuning en begeleiding aan het Agora Two-Way Cross Mentoring programma, een programma waarin kennisuitwisseling plaatsvindt tussen leidinggevendenden vanuit verschillende managementlagen en professionals vanuit diverse organisaties die een ambitie hebben door te stromen binnen de eigen organisatie.

Ontwikkeling

Het ECHO Mentorprogramma heeft sinds de Covid-pandemie de veranderingen doorgemaakt. In 2020 werden we genoodzaakt het hele programma online te verzorgen. De afwezigheid van sociaal contact en de onzekerheid over de arbeidsmarkt maakte de continuering van het mentorprogramma extra urgent. Voor de deelnemers betekende dit de overgang van een fysiek naar een onlineprogramma en 1-op-1 meetings door middel van video calls. Vanuit mentees is gereflecteerd op deze ervaring in termen van het bieden van toekomstperspectief. Voor de professionals heeft het mentorprogramma gedurende Covid-19 bijgedragen aan het gevoel van 'zingeving' in aanvulling op de dagelijkse functie gerelateerde werkzaamheden. In 2022 werd het programma online gecontinueerd, maar was het mogelijk voor individuele mentoren en mentees om live af te spreken.

ECHO Mentorprogramma 2021-2022, aantal deelnemers: 156

Agora Two-Way Cross Mentoring programma 2022, aantal deelnemers: 54

ECHO Leergang Inclusive Excellence

In de ECHO Leergang Inclusive Excellence worden onderwijsprofessionals meegenomen in een ontwikkeltraject waarin kennis, ervaringen, maar vooral ook praktische handvatten geboden worden

om een inclusieve leeromgeving in de eigen context te creëren. ECHO biedt hierbij kaders, onderzoek, praktijkervaring, intervisie en interactieve werkvormen om deelnemers in staat te stellen zelf te kunnen bepalen welke oplossingen en interventies aansluiten bij hun context. Op deze wijze wordt gewerkt aan het versterken van handelingsvermogen en constructieve strategieën om ongemakkelijke thema's bespreekbaar te maken en op te lossen.

Ontwikkeling

Een groot deel van de sessies in 2022 stond in het teken van de impact van Covid op een inclusieve leeromgeving en de impact van #blacklivesmatter op het hoger onderwijs. Vraagstukken gerelateerd aan toegankelijkheid, institutioneel racisme en mentale gezondheid kwamen hierin regelmatig aan de orde. Hierbij is uitgebreid gereflecteerd op wat dit deed met deelnemers, zowel op professioneel als persoonlijk vlak en wat dit betekent voor hun professioneel handelen.

In 2022 werden de bijeenkomsten weer live verzorgd met indien nodig inachtneming van de Covid-maatregelen.

Leergang Inclusive Excellence 2022, aantal deelnemers: 10

ECHO Award

ECHO reikt sinds 2000 ieder jaar de ECHO Award uit. Een prijs voor excellent talent van kleur in het hoger onderwijs. Hogescholen en universiteiten worden uitgenodigd om kandidaten die zich onderscheiden door hun ondernemende instelling, organiserend vermogen, maatschappelijke impact en rol als critical friend voor te dragen. Een onafhankelijke jury selecteert uit deze voordrachten finalisten en uiteindelijke winnaars voor de categorieën ECHO Award HBO, ECHO Award WO, Loyens & Loeff Tax and Law Award en Bèta Techniek Award. De winnaars mogen een volledig verzorgde summercourse volgen aan de University of California Los Angeles in de Verenigde Staten.

Ontwikkeling

Toen de ECHO Award meer dan 20 jaar geleden voor het eerst werd uitgereikt was diversiteit nog een nieuw thema. Inmiddels is het thema mainstream geworden en is het gesprek over institutioneel racisme en sociale veiligheid aan de orde van de dag.

Dit heeft de jury ertoe bewogen om kritisch te reflecteren op wat zij zoeken in de kandidaten die ze als finalisten wilden uitnodigen en het bepalen van de uiteindelijke winnaars. Zich bezighouden met het thema is niet meer genoeg om impact te creëren. De maatschappelijke context verandert continu, dus de analyses en strategieën om diversiteit en inclusie te bereiken vereisen ook continu vernieuwing. Dit heeft geleid tot het verscherpen van de vragen die de jury stelt aan de kandidaten als het gaat om de rol die zij willen pakken als ECHO Ambassadeur en de wijze waarop zij zich verhouden tot de grotere beweging voor sociale rechtvaardigheid.

Voor de uitreiking van de ECHO Award hebben we gezocht naar de kansen en mogelijkheden binnen de beperkingen ten tijde van de pandemie. De ECHO Award 2022 was de eerste editie sinds de

Covid-pandemie die weer zonder beperkingen mocht plaats vinden en werd gehost door Loyens & Loeff in Amsterdam.

De ECHO Award 2022 zijn mogelijk gemaakt door de Partners van de ECHO Foundation: Boston Consulting Group (BCG), Loyens & Loeff, de Nederlandse Spoorwegen en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

ECHO Award 2022, aantal voordrachten: 35

ECHO Studiereis naar UCLA

ECHO voert jaarlijks een studiereis uit naar de University of California Los Angeles. Deze studiereis is wordt sinds 2022 in samenwerking met collega's van het Academic Advancement Program and the Center for Community College Partnerships van UCLA uitgevoerd. Deelnemers leren van effectief bewezen programma's aan UCLA gericht op kansengelijkheid in succesvolle overgangen (MBO-HBO, VO-HO, BA-MA, MA-PhD), toelating en selectie gericht op het aantrekken van meer diversiteit, theorie en praktijk gericht op uitsluitingsmechanismen, studentsucces en 'inclusive excellence'. Deze studiereis biedt u mogelijkheden om te leren van de ontwikkelde kennis en praktijken aan instellingen in LA en de ervaringen van deelnemers uit Nederland en Vlaanderen. Doel van de studiereis is aanreiken van concrete voorbeelden van programma's van zowel het voortgezet (beroeps) onderwijs naar- als in het hoger onderwijs: 'pathways to success'. Gedurende het programma zal ECHO de deelnemers begeleiden en faciliteren in het vertalen van Amerikaanse ervaringen naar de Nederlandse context.

UCLA Studiereis, 2022, 16 deelnemers

Pre Academic Program

Op verzoek van de Erasmus Universiteit Rotterdam voert ECHO jaarlijks het Pre Academic Program uit, een persoonlijk leiderschapsprogramma voor eerstejaarsstudenten van verschillende opleidingen. Met de pijlers Kennis, Kapitaal, Kansen en Koers als basis krijgen studenten een reeks aan colleges en opdrachten aangeboden om kennis te maken met een academische omgeving en de kracht van hun sociaal en cultureel kapitaal te onderzoeken. Daarnaast worden ze meegenomen in hoe ze een mindset kunnen ontwikkelen gericht op groei en het aangrijpen van kansen en krijgen ze tools aangereikt om doelen te stellen en strategieën te ontwikkelen om deze te behalen of bij te stellen. ECHO ondersteunt in concept- en curriculumontwikkeling en faciliteert indien nodig workshops en colleges.

Ontwikkeling

Met de Covid-maatregelen was het Pre Academic Program genoodzaakt om in 2020 volledig online te gaan. In relatief korte tijd hebben we samen met het team van de Erasmus Universiteit Rotterdam het programma vertaald naar een online omgeving met online modules. Waar het live programma gemiddeld 250 deelnemers per jaar trok, bereikte het online programma meer dan 1000

deelnemers. Wat dat betreft bleek het programma goed aan te sluiten bij de behoefte van studenten die in een lockdown de overgang moesten maken naar het hoger onderwijs. Omdat ook veel internationale studenten zich aanmeldden voor het programma, werd het programma zowel in het Nederlands als in het Engels aangeboden.

In 2021 werd gekozen voor een hybride vorm van het programma en werd naast de online modules ook een live campusdag georganiseerd. In 2022 werd naar aanleiding van de evaluatie gekozen voor twee campusdagen in aanvulling op de online modules.

Samenwerking Ministerie van OCW

ECHO onderhoudt nog steeds een nauwe samenwerking met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Deze samenwerking is gericht op het creëren van kansengelijkheid in het hoger onderwijs door platform te geven aan vernieuwende initiatieven en ruimte te creëren voor kennisdeling en uitwisseling van ervaringen. Deze samenwerking hebben we met inachtneming van de Covid-maatregelen kunnen continueren in 2022.

Teaching & Learning Center

ECHO heeft in opdracht van OCW het Teaching and Learning (TLC) ontwikkeld, een online platform waar kennis over diversiteit en inclusie binnen het onderwijs gebundeld wordt en waar geïnteresseerden zich kunnen verdiepen in uitkomsten vanuit theorie en praktijk.

Ontwikkeling

De Covid-pandemie heeft ertoe geleid dat er in de contentontwikkeling voor TLC een grotere focus is komen te liggen op de effecten van een pandemie op het onderwijs. Daarnaast is het ECHO Teaching and Learning Center opnieuw ingedeeld om nog meer structuur te kunnen bieden van de bestaande (nieuws) artikelen aan onderwijsprofessionals, studenten en geïnteresseerden. Bijbehorend is ook het design van de website vernieuwd.

Bekijk het Teaching & Learning Center hier: www.tlcenter.nl

Seminar Kansen voor een Inclusiever Hoger Onderwijs

Deze summit wordt jaarlijks in opdracht van OCW georganiseerd en staat in het teken van nieuwe kennis, visie en concrete toepassingen presenteren met als doel om deelnemers te inspireren en te ondersteunen in het bereiken van een inclusief onderwijsklimaat. Wat kunnen we leren van successen en valkuilen uit elkaars context in binnen- en buitenland en hoe kunnen onderwijsprofessionals dit vertalen naar hun eigen praktijk?

Ontwikkeling

In 2022 mocht het seminar na Covid weer live plaats vinden en werd een tweedaagse summit georganiseerd. De editie van 2022 is uitgevoerd in samenwerking met het IDEA (Inclusion, Diversity, Equity & Access) Center van de EUR, de Adviescommissie Divers en Inclusief Hoger Onderwijs en

Onderzoek (DIHOO) en het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. Het uitgangspunt van de twee dagen was de verandering van Diversiteit & Inclusie van incidenteel naar structureel vraagstuk. Met presentaties van Semiha Denktas, professor en Chief Diversity Officer aan de EUR en Abel Valenzuela, professor en Dean of Social Sciences aan UCLA, werd uiteengezet hoe de EUR en UCLA bijdragen aan kansengelijkheid op grootstedelijk niveau. De eerste dag werd afgesloten met een panelgesprek van studenten over wat nodig is om racisme, seksisme, heteroseksisme en andere mechanismen van uitsluiting tegen te gaan. Op de tweede dag stond het werk van de Adviescommissie Divers en Inclusief Hoger Onderwijs en Onderzoek centraal en de landelijke aanpak tegen stagediscriminatie die het gevolg is van het Manifest tegen stagediscriminatie in het hoger onderwijs.

Seminar Kansen voor een Inclusiever Hoger Onderwijs 2022, aantal aanmeldingen: 161

Students-4-Students

In 2017 is de campagne Students-4-Students (S4S) gestart met als doel om hogescholen en universiteiten te inspireren en te ondersteunen bij het ontwikkelen, implementeren en dissemineren van vernieuwende programma's die bijdragen aan het inclusiever maken van het hoger onderwijs waar alle studenten zich optimaal kunnen ontwikkelen en excelleren. In de campagne S4S staat 'support' door studenten, voor studenten centraal. Studenten zijn gesprekspartners voor instellingen, rolmodel voor medestudenten en worden als para-professionals betrokken bij het vormgeven en implementeren van inclusiever onderwijs. De betrokken studenten zijn ambassadeurs voor de S4S programma's, ontwikkelen nieuwe competenties en brengen andere perspectieven mee om vraagstukken te verbeteren.

Ontwikkeling

Bij de campagne waren 27 projecten betrokken. 11 studenten projecten en 16 instellings projecten. In de periode 2020 – 2022 is als gevolg van Covid veel ingezet op het begeleiden van projecten omdat de uitvoering van projecten heel uitdagend was. Projecten hebben desalniettemin de projecten zo goed als mogelijk uitgevoerd en in de periode 2021-2022 ingezet op verduurzaming. Het S4S project was gedurende Covid heel uitdagend voor studenten die zowel online colleges volgden en hun verantwoordelijkheden namen in het kader van S4S. In juni 2022 vond de slotbijeenkomst plaats van de projecten van S4S dat toegankelijk was voor een breder publiek.

Slotbijeenkomst S-4-S in juni 2022, aantal bezoekers: 125

Internationale samenwerkingen

ECHO maakt onderdeel uit van een groot internationaal netwerk, zowel binnen Europa als daarbuiten. Dit netwerk heeft ook in de afgelopen drie jaren geleid tot verschillende samenwerkingen, specifiek op het thema inclusief onderwijs, waarbij het begrip van verschillende contexten en de vertaalslag van transnationale reflecties naar lokale acties centraal stonden.

COE Summerschool

In samenwerking met de Council for Opportunity in Education in de Verenigde Staten heeft ECHO in 2022 de COE Summerschool verzorgd voor studenten uit de Verenigde Staten. Onder de vlag van het Keith Sherin Global Leadership Program krijgen de studenten de kans om gedurende een programma van twee weken zich te verdiepen in de betekenis van Diversiteit & Inclusie in de Nederlandse context. Met panelgesprekken, excursies en opdrachten worden de studenten meegenomen in de ervaringen en analyses van Nederlandse studenten, onderwijsprofessionals en community organizers.

Ontwikkeling

In 2022 konden we de studenten live ontvangen in Nederland. De focus van dit programma lag op het faciliteren van kritische zelfreflectie, ervaringen van studenten met 'student and community engagement' initiatieven en kennismaking met het thema dekolonisatie.

COE Summerschool 2022, aantal deelnemers: 15

ICARE4JUSTICE SUMMIT

Op initiatief van Frank Tuitt en Saran Stewart van de University of Connecticut hebben de University of Connecticut in de Verenigde Staten, de University of Nottingham in het Verenigd Koninkrijk en ECHO in 2022 de Intersectional and Comparative Advancement of Racial Equity for Social Justice Summit (ICARE4Justice) ontwikkeld en uitgevoerd. Gedurende een programma van een week faciliteerde ECHO een uitwisseling tussen onderzoekers en onderwijsprofessionals uit de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Nederland om tot een aanzet te komen voor een globaal intersectioneel kader voor het begrijpen en bestrijden van institutioneel racisme in het hoger onderwijs.

ICARE4JUSTICE SUMMIT 2022, aantal deelnemers: 31

#IBELONG

In samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam, Universiteit van Porto in Portugal, Universiteit van Osnabrück in Duitsland, Edge Hill University in Engeland en KIC Malta heeft ECHO het Europees project #Ibelong uitgevoerd. Dit project richt zich op het genereren van resultaten vanuit onderzoek en ontwikkelde interventies met als doel het vergroten van de 'sense of belonging' van studenten en docenten in het hoger onderwijs. De drie interventies zijn zogenaamde Dialogue Days, Team-Teacher Reflections en Student engagement via mentoring. Deze interventies richten zich op het versterken van het thuisgevoel onder eerstejaars studenten zodat zij, ongeacht hun achtergrond, samen met docenten en studiegenoten, de gewenste binding en verbondenheid voelen met de leergemeenschap.

Ontwikkeling

ECHO heeft een specifieke bijdrage geleverd op de ontwikkeling van de Team Teacher Reflection (TTR), een interventie die gedurende het project in verschillende vormen en varianten is uitgevoerd. Deels door de impact van Covid en de noodzaak om live sessies online te faciliteren. Deels door voortschrijdend inzicht, waarbij is ingespeeld op de realiteit van docenten en de beperkte tijd die zij hebben om zich gezamenlijk over het vraagstuk van inclusief onderwijs te buigen. Waar in het beginstadium van het traject de TTR was gebaseerd op een hele dag, waarbij docenten konden oefenen met verschillende werkvormen en activiteiten om 'sense of belonging' te versterken, heeft de TTR zich ontwikkeld tot een intervisietool die ingebed kan worden in reguliere processen van een opleiding. Centraal hierin staat het formuleren van een gezamenlijk kader voor 'sense of belonging' en regelmatige intervisiemomenten binnen reguliere overleggen om casussen of dilemma's uit te praktisch te bespreken binnen dat kader.

Naast de impact van Covid had ook het internationale fenomeen #BlackLivesMatter impact op de gesprekken binnen #Ibelong. Hierin werd vooral aandacht besteed aan hoe gesprekken over institutioneel racisme vorm krijgen in de verschillende lokale contexten, welke gemeenschappen in die verschillende contexten worden geraakt en wat dit betekent voor ontwikkeling van beleid en interventies in die contexten.

Partnerschap

ECHO heeft naast de programma's en projecten die we uitvoeren ook partnerschappen met werkgevers en onderwijsinstellingen. De partnerschappen zijn een vorm van structurele samenwerking en geven ruimte om in te spelen op de veranderende contexten binnen organisaties en de behoefte aan een reeks activiteiten en gesprekken om Diversiteit & Inclusie in te bedden in de organisatie.

Partners ECHO Foundation

In het kader van de ECHO Award en de ECHO Foundation heeft ECHO samengewerkt met de **Nederlandse Spoorwegen, Loyens & Loeff, het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en BCG**. Met dank aan deze partners hebben we de ECHO Award ook tijdens de Covid uitdagingen kunnen continueren.

Wij uiten speciale dank aan Loyens & Loeff, die sinds 2020 de Loyens & Loeff Law & Tax Award mogelijk heeft gemaakt voor studenten die een duidelijke visie toonden voor diversiteit en inclusie binnen de zakelijke (juridische) dienstverlening in een veranderende maatschappelijke context. In 2022 is de Loyens & Loeff Law & Tax Award gecontinueerd als Law & Tax Award gericht op kandidaten met een visie voor diversiteit en inclusie in de bredere maatschappelijke context, bijvoorbeeld t.a.v. wetgeving, beleid en uitvoering in het recht, inclusief belastingrecht en toeslagen.

Ook geven we speciale dank aan Loyens & Loeff die in 2022 de uitreiking van de ECHO Awards hebben gehost op hun hoofdkantoor in Amsterdam.

Alle partners hebben bijgedragen aan de mogelijkheid om de winnaars van de ECHO Award een volledig verzorgde summercourse aan UCLA te kunnen aanbieden. Iedere partner heeft

een vertegenwoordiger aangesteld die als jurylid de winnaars van de ECHO Award bepaalt. Naast een bijdrage aan de jury en summercourse voor de ECHO Award hebben de afzonderlijke partners met ondersteuning van ECHO activiteiten georganiseerd in de eigen organisatie om diversiteit en inclusie te versterken.

Partners kunstvakonderwijs

De maatschappelijke discussie over sociale veiligheid en anti-racisme in de kunst- en cultuursector hebben ook het kunstonderwijs bereikt. Naar aanleiding hiervan is een aantal kunst onderwijsinstellingen een duurzame samenwerking aangegaan met ECHO, namelijk: **ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, De Nederlandse Filmacademie.**

Binnen deze instellingen is ECHO in 2022 regelmatig ingezet om sessies te faciliteren gericht op het versterken van kennis, bewustwording en handelingsvermogen als het gaat om diversiteit en inclusie. Hierbij is zowel ingezet op docerend personeel als ondersteunend personeel. Daarnaast heeft ECHO ondersteuning geboden in het ontwikkelen van strategie en beleid voor het versterken van een inclusieve leeromgeving.

Partners hoger onderwijsinstellingen

#BlackLivesMatter heeft ook de nodige discussie opgeroepen op hogescholen en universiteiten. Op sommige instellingen heeft dit geleid tot initiatieven die pleiten voor structurele aandacht en oplossingen tegen racisme en voor een sociaal veilige leeromgeving. Twee instellingen in het bijzonder zijn naar aanleiding hiervan een partnerschap aangegeven met ECHO, namelijk: **Hogeschool Utrecht** en **Wageningen University & Research.**

Binnen deze partnerschappen heeft ECHO naast advies ook verschillende workshops en trainingen aangeboden voor onderwijsprofessionals die een rol willen pakken op Diversiteit & Inclusie. Die rollen variëren van docenten tot HR medewerkers tot ambassadeurs binnen een instelling die het thema agenderen en bespreekbaar maken.